

خدا حافظی با وام 18 درصد؟

یک ماه است که بسیاری از بانک‌ها به هیچ فردی تسهیلات خرد ارائه نمی‌کنند و عنوان می‌کنند که منابع کافی در اختیار نداریم به همین دلیل جلوی وام را بستیم تا بیشتر متضرر نشویم.

یک ماه است که بسیاری از بانک‌ها به هیچ فردی تسهیلات خرد ارائه نمی‌کنند و عنوان می‌کنند که منابع کافی در اختیار نداریم به همین دلیل جلوی وام را بستیم تا بیشتر متضرر نشویم.

بررسی‌های خبرنگار ما در نقاط مختلف شهر تهران نشان می‌دهد که بانک‌ها از ارائه تسهیلات خرد خودداری می‌کنند و برخی از آنها بخش تسهیلات خود را تعطیل کرده‌اند. از سوی دیگر، معدود بانک‌هایی که هنوز وام می‌دهند، فتیله پرداخت وام با نرخ 18 درصد را پایین کشیده‌اند. در حالی که طبق مصوبه شورای پول و اعتبار، بانک‌ها نباید سود تسهیلات خود را بیش از 18 درصد تعیین کنند، این بانک‌ها وام را با نرخ 25 درصد به مردم پرداخت می‌کنند.

پیگیری وام از شعب

خبرنگار جام‌جم برای پیگیری روند پرداخت وام به شعب چند بانک سر زده است. وارد یکی از شعبه‌های بانک شدم و به بخش تسهیلات مراجعه کردم. متصدی باجه که مشغول بازی با موبایل خود بود، سرش را لحظه‌ای بالا گرفت و دوباره به بازی مشغول شد و گفت بفرمایید. زمانی که گفتم وام می‌خواهم بدون این‌که سرش را بالا بیاورد، گفت: «فعلاً تسهیلات نداریم. ببخشید.»

به بانک دیگری مراجعه کردم که متصدی امور تسهیلات آن بانک هم گفت که فعلاً تسهیلات تعطیل است. به یکی از بانک‌های دولتی رفتم که پاسخ متصدی امور تسهیلات این بود: فعلاً منابع نداریم و تا زمانی که بخشنامه جدید برای اعطای تسهیلات به دست ما نرسد، از وام خبری نیست.

وی افزود: یک ماهی است که جلوی وام‌ها گرفته‌شده و بعید است که شما بتوانید از بانکی تسهیلات دریافت کنید. یک بانک دولتی دیگر نیز همین پاسخ را داد، تنها با این تفاوت که اعلام کرد به قدری بدون منابع است که در حقوق کارمندان خود مانده است. وارد بانک دیگری شدم. زمانی که گفتم تسهیلات می‌خواهم، مرا به بخش مربوط راهنمایی کردند. متصدی باجه با کمال احترام برخورد کرد و گفت چه مبلغی تسهیلات می‌خواهید و من رقم 20 میلیون تومان را اعلام کردم. متصدی باجه پاسخ داد که اقساط سه‌ساله و حدود 800 هزار تومان هم قسط ماهانه است. از متصدی باجه سؤال کردم که سود این تسهیلات چند درصد است که وی گفت: 24 درصد سود تسهیلات و یک درصد هم آيونمان است که مجموعاً 25 درصد می‌شود.

بانک دیگر نیز شرط اعطای تسهیلات برای رقم 20 میلیون تومان را سپرده شش میلیونی تومانی اعلام کرد و گفت تا زمان تسویه وام این مبلغ نزد بانک خواهد ماند.

وام‌های کلان، منابع بانک‌ها را خالی کرد

شانه خالی کردن بانک‌ها از پرداخت وام به بهانه نداشتن منابع، در حالی است که شاید یکی از دلایل این موضوع، پرداخت تسهیلات کلان به دانه‌درشت‌هایی باشد که این وام‌ها را پس نداده‌اند.

غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، سخنگوی قوه قضاییه در نشست خبری اخیرش به نمونه‌هایی از وام‌های معوق بانک‌ها اشاره و تصریح کرد: چندین بار در این جلسات مطرح کرده‌ایم که چرا فلان بانک باید این مقدار از فرد یا افرادی طلبکار باشد و سندی هم برای وصول آن موجود نباشد. یک نفر بدون هیچ‌گونه رعایت مقرراتی، پولی را گرفته و اکنون 1350 میلیارد تومان بدهی دارد. چرا باید این کارها انجام شود؟ باید با چه کسی برخورد کرد؟ چه کسی یا چه کسانی مسبب این مسائل هستند؟

محسنی‌اژه‌ای اظهار کرد: این فرد متهم، بجز این مبلغ، به بانک‌های دیگر نیز بدهی دارد. نفر دیگری که فرد معروفی هم هست، یک هزار میلیارد بدهی دارد و نفر سوم هم حدود 600 میلیارد تومان بدهکار است.

نقش مطالبات معوق

در همین حال دکتر احمد حاتمی یزد، کارشناس بانکی در این باره به خبرنگار ما گفت: بسیاری از پول بانک‌ها در بخش مطالبات معوق جا خوش کرده است و باعث شده تا توان بانک‌ها برای اعطای تسهیلات کاهش یابد.

وی افزود: سیستم بانکی در حال حاضر قفل شده و منابع در گردش نیست که بانک‌ها بتوانند با دست بازتری به متقاضیان تسهیلات ارائه کنند.

این کارشناس بانکی ادامه داد: بانک مرکزی در این شرایط ورود نمی‌کند و نمی‌تواند منابع جدید و جایگزین در اختیار بانک‌ها قرار دهد به این دلیل که نقدینگی بشدت رشد می‌کند و آثار تورمی زیادی در کشور خواهد داشت.

وی با ارائه راهکاری در این بخش گفت: باید مانند کشورهای پیشرفته، اقتصاد کشور بر سیاست غلبه کند. در کشورهای پیشرفته بخش‌های اقتصادی تعیین می‌کنند که برنامه کشور بر چه اساسی پیش برود.

حاتمی یزد اضافه کرد: فسادهای سیاسی به بروز فسادهای اقتصادی منجر شده و تا زمانی که این فسادها از بخش‌های مختلف برچیده نشود، شاهد ناکارآمدی‌های لازم در اقتصاد هستیم.

خلف وعده دولت

از سوی دیگر دکتر عبدالحمید انصاری، مدیرعامل سابق بانک ملی به جام‌جم گفت: دولت یازدهم برخلاف وعده‌هایی که در زمان انتخابات در حوزه شبکه بانکی داد، عمل کرد و همچنان تسهیلات تکلیفی برای بانک‌ها در نظر گرفته می‌شود.

وی افزود: دولت‌های مختلف به لحاظ ناکارآمدی و نبود برنامه‌ریزی صحیح در حوزه اقتصاد تلاش کردند بخشی از مشکلات خود را از طریق شبکه بانکی رفع کنند. از این رو تسهیلات تکلیفی را به بانک‌ها تحمیل کردند، بدون این‌که اهداف روشن

و مشخصی برای آنها تعریف شود. انصاری ادامه داد: حاصل این کار یک فضای رانتی را به وجود آورده و با سیگنال اشتباه قیمتی منابع هرز رفته است و جذب صناعی شده که توجیه اقتصادی نداشتند و با منابع ارزان قیمت بانکی راه اندازی شدند. این کارشناس بانکی اضافه کرد: علاوه بر هرز منابع، بخش زیادی از منابع به نام صنعت، اخذ اما در بخش های دیگری هزینه شده که این کار نیز باعث منجمد شدن پول بانک ها شده است. این موضوعات باعث می شود تا بانک ها دست به تخلفاتی مانند در نظر گرفتن سود تسهیلات غیرقانونی بزنند که حتماً بانک مرکزی باید با آنها برخورد کند.

کانال پرداخت وام 2 ماه زودتر بسته شد
یک کارشناس اقتصادی، بی نظمی در اداره بانک ها و عدم بازپرداخت بدهی دولت را دو دلیل توقف اعطای تسهیلات در بانک های بزرگ دانست.

سیدیهاءالدین حسینی هاشمی در گفت و گو با فارس، با اشاره به بسته شدن کانال پرداخت تسهیلات در برخی بانک های بزرگ کشور، اظهار کرد: این اتفاق هر سال در شبکه بانکی رخ می دهد، اما این بار دو ماه زودتر رخ داده است. وی افزود: بانک مرکزی برای متعادل کردن منابع و مصارف بانک ها و کنترل رشد نقدینگی و پایه پولی بانک ها را ملزم به بازپرداخت اضافه برداشت ها و بدهی ها می کند.

مدیرعامل اسبق بانک صادرات با بیان این که در ماه های پایانی سال مصارف بانک ها رشد می کند، گفت: در برابر این رشد مصارف، منابع متناسب با آن رشد نمی کند زیرا بانک ها پرداخت های زیادی دارند و مشتری ها تقاضای بیشتری برای وصول بخشی از سپرده می کنند.

وعده بانک مرکزی برای برخورد با بانک های متخلف
دکتر فرشاد حیدری، معاون نظارت بانک مرکزی به جام جم گفت: بانک ها مجاز نیستند از نرخ تعیین شده بانک مرکزی برای تسهیلات عدول کنند و اگر چنین اقدامی صورت بگیرد، حتما تخلف است.

وی افزود: نرخ سود تسهیلات 18 درصد بوده و بانک ها اجازه ندارند از این رقم عبور کنند. بانک مرکزی و معاون نظارت حتما این موضوع را پیگیری خواهند کرد. حیدری در پاسخ به پرسشی، مبنی بر این که چرا برخی بانک ها به متقاضیان تسهیلات خدماتی ارائه نمی کنند، تصریح کرد: شاید منابع کافی در اختیار ندارند و هیأت مدیره بانک باید در این باره پاسخگو باشد.

دولت بار زیادی روی دوش شبکه بانکی گذاشت
همچنین یکی از مسئولان بانک مرکزی در این باره به خبرنگار ما گفت: زمانی که دولت هم هزینه های خود را بر دوش بانک می گذارد، نباید توقع بیشتری از شبکه بانکی داشت.

وی افزود: اکنون 5000 میلیارد تومان از منابع بانک ها به کشاورزان پرداخت شده و مسلماً بانک ها توان لازم را برای بخش تسهیلات ندارند.

این مقام مسئول ادامه داد: بانک ها در طول 9 ماه گذشته حدود 326 هزار میلیارد تومان به بخش های مختلف تسهیلات دادند، اما اکنون بانک ها برای ارائه تسهیلات جدید منابع کافی در اختیار ندارند.

محمدحسین علی اکبری
اقتصاد